

EUROPA

THEMA-UITGAVE ZOMER 2016

Dwarsgenoten,

De grenzen van Europa veranderen. Aan de ene kant maken landsgrenzen steeds minder uit. Onlangs ruilden we met België een stukje Maasgebied om. Niemand die daarvan wakker ligt. Tijdens de Belgische Revolutie was dat wel anders.

Aan de andere kant zijn grenzen onaangenaam relevant. Zo liet Nederland met een referendum zien dat we weinig te maken willen hebben met andere landen zoals Oekraïne; een land dat de afgelopen twee jaar zelf maar al te goed weet wat verschuivende grenzen kunnen betekenen.

En achter de Noordzee weten ze ook wel van wanten. De Britten zeggen vaarwel tegen de EU. Deze grensverschuiving kan binnen het Verenigd Koninkrijk ook nog eens nieuwe grenzen veroorzaken, nu Noord-Ierland en Schotland erg twijfelen aan hun koninklijke vereniging.

In dat kader verlegt OverDWARS haar grenzen nu eens richting Europa. Met meningen, achtergronden, reistips, een vakantiepuzzel en meer kent dit themanummer een ware eenheid in diversiteit. Ik hoop dat het jullie kan bekoren.

Fijne zomer en Dwarse groet,
Sjors van Broekhuizen
Hoofdredacteur OverDWARS

Inhoudsopgave

Feitjes over Europa	3	Achtergrondoverzicht door Suzanne Kraaij
Grensoverschrijdend natuurbeleid	5	Beschouwing door Hessel Hoekstra
Flexit	8	Cartoon van Arf
Weg met het anti-immigratiebeleid	9	Opiniestuk van Fleur Zantvoort
Europa - Een serieuze zaak	12	Satire van Hessel Hoekstra
Kwartetvraag: Wereldburgers over Europa	13	Vierdubbel interview
De Groene Reisgids	15	Reisgids door Lisa Havinga
Tof, goed en moeilijk	19	Opiniestuk van Sjors van Broekhuizen
Het gelijk van de commissie	21	Opiniestuk van Suzanne Kraaij
Kriskras over ons werelddeel	23	Zomerkruiswoordpuzzel

Feitjes over Europa

De Europese Unie is ontzettend groot, en kennis over de Europese Unie is bij veel mensen onvolledig. Om de lezer toch iets bij te brengen, volgen hier twaalf betrekkelijk onbekende feitjes over de Europese Unie.

1. Het **EU-budget** is, in tegenstelling tot wat velen graag denken, relatief laag. Zo had het Britse ministerie voor Werk en Pensioenen in 2015 alleen al een groter budget dan de EU in totaal. (Het EU-budget was iets meer dan 135 miljard euro in 2015.)

2. In het Europees Parlement **stemt** men nog steeds door het opsteken van de hand. Pas als de uitkomst echt close en dus onduidelijk is, wordt Europarlementariërs gevraagd te stemmen via een stemkastje.

3. Voordat een lidstaat **de EU mag verlaten**, moet het Europees Parlement stemmen of zij dit überhaupt toelaten. Het is alleen totaal niet duidelijk wat er zal gebeuren wanneer het Europees Parlement bijvoorbeeld de Brexit niet steunt.

4. De Europese Unie hanteert 24 **werktaalen**, maar als Groot-Brittannië de EU verlaat, dan zal het Engels er geen meer van zijn. Wanneer je dan een document wilt opzoeken op de site van de Europese Unie, zal het Gaelsch als vervanging moeten dienen voor een gewenste 'Engelse' versie.

5. Tijdens het debat over de suggestie om de gekwalificeerde meerderheid binnen de Raad van Ministers te veranderen van een driedubbele naar een dubbele **meerderheid** in het Verdrag van Lissabon, was de Poolse president Lech Kaczynski hier fel op tegen omdat dit nadelig zou zijn voor kleine landen als Polen terwijl alleen grote landen erop vooruit zouden gaan. Eén van zijn argumenten: als het niet aan Duitsland zou grenzen, dan zou Polen nu ook een veel grotere bevolking hebben gehad.

6. Er is dan misschien nog nooit een lidstaat geweest die de EU heeft verlaten, maar er heeft zich wel een **regio afgescheiden**; in 1985 was dat Groenland, dat bij Denemarken hoort. De regio vertrok uit de EEG nadat 54% van haar inwoners vóór het verlaten van de Unie had gestemd in een in 1982 gehouden referendum, waarbij het grootste issue het behoud van visserijrechten was. >

7. In **Noorwegen** is twee keer een referendum gehouden over toetreding tot de EU. Deze vonden plaats in 1972 en 1994, maar beide met een negatieve uitkomst, waardoor het land nu nog steeds geen lidstaat is van de EU.

8. **Marokko** besloot in 1987 lidmaatschap aan te vragen voor de EU, maar dit werd meteen geweigerd omdat Marokko nou eenmaal niet in Europa ligt.

9. Bij de oprichting van de EEG waren **nationale contributies** grofweg gebaseerd op de grootte van de lidstaten, wat maakte dat Luxemburg maar 0,2% hoefde te betalen. Bedenk dat er destijds maar zes lidstaten waren.

10. In tegenstelling tot wat velen denken, behoorde **Groot-Brittannië** niet tot één van de zes stichtende lidstaten, maar werd het pas lid in 1973. Het had wel twee eerdere lidmaatschapsaanvragen gedaan, maar de Franse president Charles de Gaulle blokkeerde dit tweemaal met zijn vetorecht.

11. De EU heeft een eigen misdaadinlichtingendienst genaamd European Police Office (**Europol**), die informatie-uitwisseling tussen de politiediensten van de lidstaten organiseert om zo internationale misdaad aan te kunnen pakken. Ze speelden o.a. een grote rol bij het onderzoek naar MH17.

12. Het is leuk te pretenderen dat het de Oost-Europese landen zijn die het EU-recht het vaakst **overtreden**, maar in werkelijkheid stond er in de door het Europees Hof van Justitie gemaakte top tien over de periode 2009-2013 maar één Oost-Europees land: Polen. Het land nam dan ook wel meteen de eerste plaats in, maar werd direct gevolgd door Italië en, schokkend genoeg, België.

Grensoverschrijdend natuurbeleid

De natuur laat zich niet tegenhouden door landsgrenzen. Natuurbeleid wel. En dat kan de bescherming van zeldzame flora en fauna bemoeilijken of nodeloos inefficiënt maken. Waar soorten aan de ene kant van de grens uitvoerig beschermd worden, is die bescherming aan de andere kant nauwelijks aanwezig, en dat terwijl deze gebieden deel uitmaken van hetzelfde ecosysteem. Nu men steeds meer vlakken in Europa samenwerkt, wordt het dan ook tijd om natuurbehoud een meer grensoverschrijdend karakter te geven?

Neem Nederlandse orchideeën, die enkel op de kalkgronden van Zuid-Limburg groeien. Omdat ze in Nederland zo zeldzaam zijn, zijn bijna alle soorten wettelijk beschermd. Maar als je tien kilometer naar het oosten gaat en de grens met Duitsland oversteekt, dan zul je zien dat de orchideeën talrijker zijn en ook minder goed beschermd worden. Ondanks dat de Limburgse en Duitse kalkbodems misschien deel uitmaken van hetzelfde ecosysteem, is het beleid aan twee kanten van de grens verschillend.

Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden in de gehele Europese Unie. In 1992 werd het project gelanceerd om het verlies van biodiversiteit voor 2020 tegen te gaan. Het idee was dat dit op een niveau zou gebeuren dat landsgrenzen overstijgt. Gebieden die onder Natura 2000 vallen alle gebieden die beschermd zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn uit respectievelijk 1979 en 1992. Natura 2000-gebieden beslaan momenteel ongeveer achttien procent van al het grondgebied binnen de EU.

Ondanks dat dit project op Europees niveau gecoördineerd wordt, worden de regels voor natuurbescherming nog steeds op grond van nationale wetgeving gehandhaafd. Waar natuurgebieden grenzen overschrijden, worden volgens Natura 2000 twee aparte gebieden geregistreerd: eentje voor land A en eentje

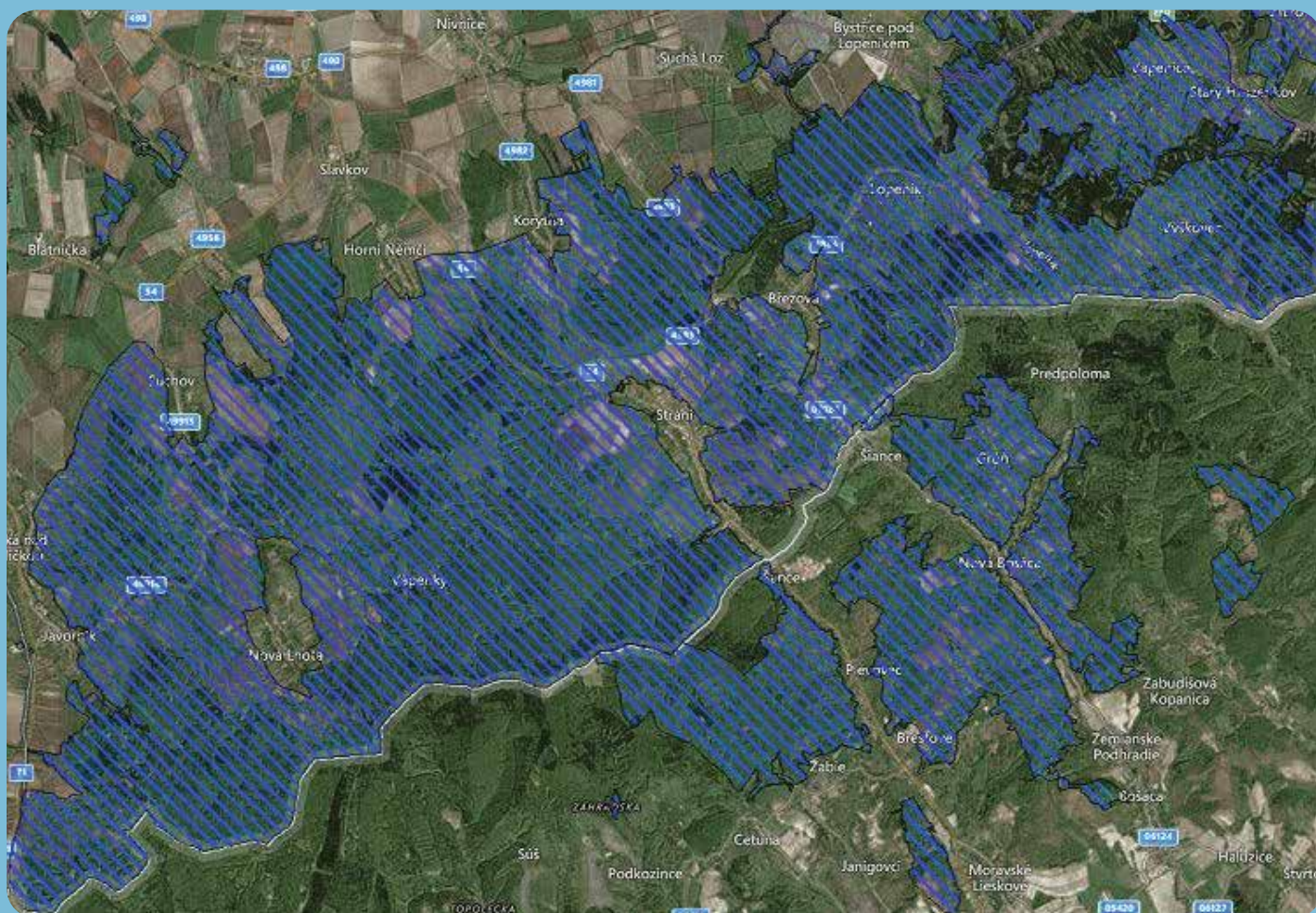
Het soldaatje (*Orchis militaris*), een orchidee die in Nederland alleen in Zuid-Limburg voorkomt.

voor land B. In deze natuurgebieden mogen beide landen hun eigen regels rondom natuurbescherming bepalen en andere soorten beschermen.

De Witte Karpaten, een berggebied op de grens van Tsjechië en Slowakije, zijn hier een goed voorbeeld van. De ecosystemen zijn hetzelfde, maar toch hebben beide landen een apart Natura 2000-gebied aangewezen gekregen. Slechts dertien soorten in het Tsjechische gedeelte (Bílé Karpaty) zijn wettelijk beschermd, terwijl er aan de kant

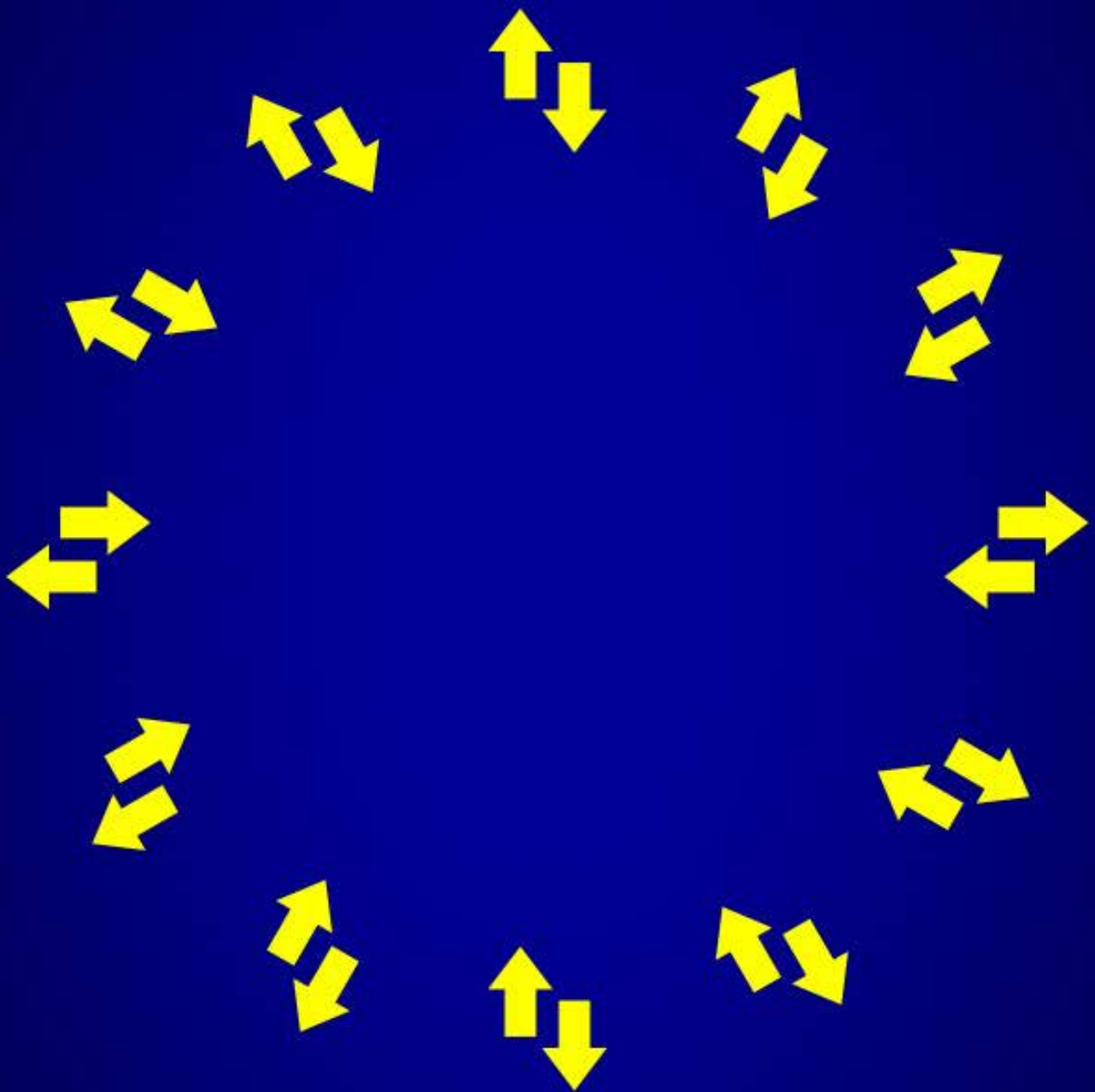
van Slowakije (Holubyho Kopanice) maar liefst 277 soorten beschermd worden. Hieronder vallen ook soorten die ook in het Tsjechische deel van het gebergte voorkomen, maar daar geen bescherming krijgen. Zou het dan niet veel logischer zijn als we van deze twee gebieden één natuurgebied maken waar we dezelfde soorten beschermen? Leidt onevenwichtig natuurbeleid niet tot onevenwichtige ecosystemen in grensgebieden?

De Witte Karpaten op de grens tussen Tsjechië en Slowakije met in het blauw de aangewezen natuurgebieden. Het noordwestelijke gebied is van Tsjechië, het zuidoostelijke van Slowakije.

FLEXIT

Arf

Weg met het anti-immigratiebeleid

Sinds het begin van de "vluchtelingen crisis" vorig jaar is Europa in rep en roer. Het immigratiebeleid stond altijd al hoog op de agenda, maar nu is het één van de belangrijkste politieke thema's geworden. Het succesvol reguleren van immigratie vereist verregaande Europese coöperatie. Europese maatregelen zijn vooral gericht op het zo ver mogelijk beperken van immigratie; immigratie wordt gezien als onwenselijk, schadelijk zelfs. Maar heeft het huidige anti-immigratie beleid wel het gewenste effect?

Waarom het huidige beleid niet werkt

De negatieve gevolgen van EU-maatregelen op het gebied van migratie zijn inmiddels duidelijk. Zo zijn er sinds 2014 al meer dan 10,000 migranten verdronken op de Middellandse zee. Honderdduizenden maakten deze oversteek omdat legale routes voor hen zijn afgesloten, ondanks het feit dat de meesten van hen volgens internationale conventies recht hebben op asiel in de EU. Ook benadeelt de Dublinverordening de grenslanden, wat onder anderen leidde tot een humanitaire crisis op de Griekse eilanden. Daarbij is het onduidelijk wat de voordelen zijn van Frontex, het agentschap dat de externe grenzen van de EU controleert, ondanks het feit dat het al bijna een miljard euro heeft opgeslokt.

Toch lijkt het draagvlak voor het versoepelen van het Europese migratiebeleid lijkt alleen maar verder af te brokkelen. De geluiden binnen Europa om migranten te weren worden alleen maar sterker, gepaard met de opmars van extreem rechtse anti-migratie partijen. Maar zijn de argumenten die deze partijen gebruiken, en de argumenten tegen immigratie in het algemeen wel zo sterk als ze lijken?

Het anti-immigratie beleid wordt gevoed door angst. Deze angst kan worden teruggebracht tot 4 redenen om migratie aan banden te leggen.

1. Immigranten zijn slecht voor de economie. Ze stelen onze banen, ze drukken de lonen en bedreigen onze sociale zekerheid.

Er is nauwelijks bewijs dat immigratie structureel zorgt voor werkloosheid of lagere lonen; immigratie heeft juist vaak een positief gevolg voor de welvaart van een samenleving. Migrant nemen namelijk niet alleen banen, ze creëren juist ook banen en welvaart. Hetzelfde geldt voor de sociale zekerheid. Hoewel het klopt dat bepaalde groepen migranten disproportioneel afhankelijk zijn van uitkeringen, blijkt dat gemiddeld genomen, over hun hele leven, immigranten en hun nakomelingen juist een positief effect hebben op het overheidsbudget.

Dit soort gemiddelden betekenen natuurlijk niet dat immigratie plaatselijk en tijdelijk geen negatieve gevolgen kan hebben op de werkgelegenheid en de lonen. Maar ook de vrije handel benadeelt bepaalde bevolkingsgroepen. Het terugdringen van de immigratie is niet het antwoord. Het effect van immigratie op de arbeidsmarkt hangt vooral af van de rigiditeit en segmentatie van de arbeidsmarkt. Overheidsbeleid zou zich dus juist moeten richten op het hervormen van de arbeidsmarkt, en het verstrekken van gerichte sociale zekerheid.

2. Immigranten bedreigen onze samenleving.

Vooraf in het licht van de recente terreuraanvallen in West-Europa, en de gebeurtenissen rond de jaarwisseling in Duitsland heeft dit argument veel aandacht gekregen. Het is natuurlijk mogelijk dat terroristen Europa binnenkomen als vluchteling of migrant, maar het beperken van migratie als geheel is geen effectief middel tegen terreur. Bovendien zijn de belangrijkste spelers in de recente terreuraanvallen tweede generatie migranten. Ze zijn dus het gevolg van gefaalde integratie, niet immigratie. Hetzelfde geldt voor criminaliteit. Hoewel migranten vaak oververtegenwoordigd zijn onder criminelen, verdwijnt deze statistiek wanneer men rekening houdt met sociale status en andere demografische factoren.

Om terreur en criminaliteit te bestrijden zou het beleid zich dus moeten richten op het bevorderen van integratie, niet op het beperken van immigratie als geheel. Het huidige anti-immigratiebeleid voedt juist racisme en xenofobie, wat de integratie van immigranten ondermijnt.

3. De EU wordt overspoeld.

De EU zou de demografische druk van het groeiende aantal migranten niet aankunnen. Vooral in Nederland, één van de meest dichtstbevolkte landen in de EU, is het idee dat een grote stroom migranten scholen, ziekenhuizen, en de huizenmarkt overbelast sterk aanwezig.

Het is inmiddels echter duidelijk dat de EU niet in staat is om migranten te weren. Het waterbedeffect blijkt telkens te gelden: waar een route wordt afgesloten opent

een andere, vaak nog gevaarlijkere route zich. Zolang conflicten in landen als Syrië, Afghanistan en Eritrea voortwoeden is het onwaarschijnlijk dat het aantal vluchtelingen zal afnemen. Daarbij komt nog de voortschrijdende economische ongelijkheid in de wereld, en het toenemende aantal klimaatvluchtelingen. Een anti-immigratie beleid is dus geen duurzame oplossing voor de groeiende demografische druk.

Daarbij heeft Europa ook een bepaald niveau van migratie nodig om de vergrijzing tegen te gaan. En dat niveau is eigenlijk best hoog: om Europa's huidige populatie te behouden zijn er ongeveer één miljoen migranten per jaar nodig. En om de ratio van werkers tot gepensioneerden te behouden zijn dit er 13.4 miljoen: 12 keer zoveel als de huidige toestroom.

4. Immigranten vormen een bedreiging voor onze identiteit en cultuur. Immigratie is onverenigbaar met het behoud van onze normen en waarden.

Dit is misschien wel het succesvolste argument tegen immigratie, en ook het lastigst te weerleggen. Het stamt voort uit een gevoel van identiteitsverlies. Het aan banden leggen van immigratie zal de huidige problemen zeker niet verhelpen, maar kan wel een oplossing zijn (of lijken) voor verdere problemen. Voor dit argument geldt echter ook dat het gevoed wordt door een gebrek aan integratie, wat gevoed wordt door het anti-immigratiebeleid.

Weg met het anti-immigratiebeleid

Het lijkt dus duidelijk dat het Europese anti-immigratiebeleid dat immigratie als

>

Europa: Een serieuze zaak

Politiek is een uiterst serieuze zaak en daar hoor je geen grappen over te maken. Op verschillende punten gaat het gewoon niet goed. Kijk bijvoorbeeld naar de economische situatie. Landen als Griekenland doen het niet goed. Als een vaderfiguur moet de EU de lidstaten financieel gezond houden. "Europa?" roept het kindje Griekenland, wachtend op zakgeld.

Ook vluchtelingen vormen een groot probleem. In het zuiden en oosten van Europa probeert men met man en macht de vluchtelingenstroom tegen te houden. Dat gaat lastig. Waar je een bepaalde route afsluit, opent zich ergens anders vanzelf weer een nieuwe. Ook de methoden worden steeds creatiever. Laatst probeerde er eentje in Oost-Europa rijdend op een stier de Roemeense grens over te steken. Het dier werkte niet echt mee, en de vluchteling riep, vlak voor hij opgepakt werd: "Bul, ga rijk!" De agenten boekten weer een arrestatie.

Onderhand wordt de terreurdreiging alleen maar hoger en hoger. Mensen worden bang en inlichtingendiensten werken niet echt mee. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie doet wat kan, maar ze lijken terug te grijpen naar oude gebruiken en zetten de boel Opstelten.

Problemen in de EU leidden ertoe dat het Verenigd Koninkrijk besloot om zelf de stekker eruit te trekken en EUthanasie te plegen. De impact van dit koude afscheid, een Brrrexit, valt nog te bezien. Wel is duidelijk dat de verdeeldheid groot is en dat de verhoudingen Schots en scheef zijn. Ook is het duidelijk dat deze uitkomst kant noch wal raakt, en mensen die snel via Calais of Hoek van Holland denken te reizen zullen tussen wal en schip terecht komen. Ook neemt xenofobie het land steeds meer over. Wat een England.

Ook in andere landen beginnen anti-Europasentimenten op te spelen. "Langzaam wordt men wakker," zei een rechts-populistische politicus uit Oost-Europa laatst: "Jullie zijn Slowaak!" Eenzelfde trend ziet men in Scandinavië. "Jullie moeten heel veel inspanning verrichten om EU nog te redden," zei een Eurosceptische politicus uit die regio tegen zijn pro-Europese medepolitici. "Succes ermee. Zweedse."

Toch is er ook hoop. Onlangs koos Rome haar eerste vrouwelijke burgemeester, Virginia Raggi. De Italiaanse politiek wordt al jarenlang gedomineerd door corrupte mannen en deze dame wil daar een einde aan maken. De heren van de gevestigde orde vinden corruptie een Italiaanse traditie en zijn het er niet mee eens. Volgens hen is het een kwestie van Genitaliën.

Deze ontwikkelingen zijn opmerkelijk te noemen. Even Opmerkelijk als een dubbelganger van de Duitse Bondskanselier. Laten we de komende tijd uiterst serieus proberen om alle problemen op te lossen, en er vooral geen grappen over maken.

Sommige statements zijn mede mogelijk gemaakt door de leden van de Facebookgroep De Nieuwe Van Dale.

Wereldburgers over Europa

We stelden vier wereldburgers dezelfde drie vragen over Europa. Want wat weten we nou eigenlijk over ons geliefde continent, en waar in Europa moet je echt geweest zijn? En denkt een buitenstaander daar anders over dan een Europeaan?

België

Lyle Muns

Waar denk je aan bij het woord Europa?

Ik denk aan de Europese Unie, aan samenwerking en solidariteit. Het is een uniek project in de geschiedenis van de mensheid, waarbij landen elkaar versterken.

Waar mag Europa zich mee bemoeien?

Europa moet zichzelf verstevigen, maar dan niet vanuit neoliberalistisch opzicht. We moeten niet alleen economisch groeien, maar ook op andere vlakken. We moeten kijken vanuit gemeenschappelijk belang en minder vanuit het belang van individuele landen. Ik ben voorstander van een Europees leger. Ook immigratie- en energiebeleid moet centraal vanuit Europa geregeld worden.

Wat is de mooiste plek in Europa?

Amsterdam. Ik ben in België opgegroeid, en ondanks dat de Europese identiteit daar sterker is, vind ik Amsterdam mooier. Het is een kleine hoofdstad, maar het is zo divers en heel erg verbonden met het continent. Ik voel me meer Europeaan dan Vlaming of Nederlander.

Servie

Miloš

Waar denk je aan bij het woord Europa?

Het eerste wat in me opkomt zijn de stereotypes, zoals civilisatie, vooruitgang etc. Maar als ik er wat langer over nadenk realiseer ik me natuurlijk dat dit soort concepten niet per se van toepassing zijn.

Waar mag Europa zich mee bemoeien?

Ik denk dat de EU zich vooral moet bezighouden met economische zaken, zoals het ook begonnen is. Politiek en legaal gezien denk ik dat ze zich buiten bepaalde dingen moet houden, zoals het verklaren van oorlog. Maar aan de andere kant denk ik wel dat het belangrijk is om niet alleen maar te doen alsof de EU landen deel zijn van een unie, maar zich ook zodanig moeten gedragen. Op bepaalde vlakken, zoals bijvoorbeeld immigratie, zijn reguleringen op EU niveau heel belangrijk.

Wat is de mooiste plek in Europa?

Ten eerste Nederland. Ik studeer in Nederland en hou ontzettend van de cultuur, de mensen. Maar ook de Franse Alpen en de Griekse kust.

Venezuela

Camila Ochoa
Mendoza

Waar denk je aan bij het woord Europa?

Bij het woord "Europa" denk ik aan vrij verkeer van mensen en goederen, maar ook aan immigratie en vluchtelingen. En dan vooral aan het steeds strengere grensbeleid voor mensen van buiten Europa. Er heerst een spanning omtrent wie de EU inkomt en wie niet naar binnen mag. Ik denk ook aan de hoge werkloosheid voor jongeren.

Waar mag Europa zich mee bemoeien?

Ik weet niet zo heel goed wat de EU precies wel en niet doet, dus ik vind het lastig om antwoord te geven op deze vraag. Maar ik kan niet echt iets bedenken waarvan ik denk dat de EU er specifiek niet bij betrokken zou moeten zijn. Wel denk ik dat alle inmenging van de EU niet per se tot goede resultaten leidt. Maar in sommige gevallen levert de EU goed werk en zorgt ze voor meer gelijkwaardigheid, zoals bijvoorbeeld in het geval van de vluchtelingencrisis. Voor immigratie zou het hebben van een beleid dat per land verschilt heel ingewikkeld zijn; hier biedt de organisatie op het niveau van de EU dus een goede oplossing.

Wat is de mooiste plek in Europa?

De Pyreneeën. Het herinnert me aan hoe klein we zijn, en dat er ondanks menselijke inmenging en vernietiging nog altijd prachtige natuur bestaat.

Hongarije

Katalin

Waar denk je aan bij het woord Europa?

Bij het woord Europa denk ik aan een klein continent met veel landen met allemaal hun eigen culturen.

Waar mag Europa zich mee bemoeien?

Politiek boeit mij totaal niet dus op deze vraag kan ik geen goed antwoord geven.

Wat is de mooiste plek in Europa?

Er zijn heel veel mooie plekken in Europa en het is erg moeilijk om er één uit te pikken zonder de andere tekort te doen. Voor mij persoonlijk is de wijngaard van mijn vader in Lenti (Hongarije) de mooiste plek om te zijn.

De Groene Reisgids

Er bestaan verscheidene top 10's van de gelukkigste steden in Europa, van de minst gestreste bewoners ervan, van de rijkste of de duurste plekken in Europa, van de mooiste parken in steden in Europa, en ga zo maar door. Ik was op zoek naar de groenste steden in Europa en dan niet per se qua hoeveelheid bomen of gras, maar naar de meest figuurlijke groene stad of plek. Aangezien ikzelf best wat reisjes maak, maar mezelf geen wereldburger kan noemen die elke stad op d'r duimpje kent, heb ik hier en daar wat informatie weggeplukt en geprobeerd een aantal verrassende plekken aan je voor te leggen.

Allerlei Duitse Steden

Duitsland, de zogenaamde wereldkampioen 'Afvval Scheiden', heeft niet alleen overal op straat 'scheidende' afvalbakken (met aparte segmenten voor glas, papier, kunststof en restafval) maar sinds een aantal jaar ook statiegeld op zowel glas als blik. Aangezien het legaal en veelvoorkomend is om op straat alcohol te nuttigen, zijn er ook best wat blikjes in omloop. Toch zien de meeste Duitse (binnen)steden er netjes uit. Mensen die niet de tijd willen nemen of hebben om naar één van de honderden avondwinkels te lopen om hun statiegeld terug te halen, schenken hun inlevermateriaal aan de dak- en thuisloze medeburger. Blikjes en flesjes eindigen dus niet in de prullenbak, maar staan opgestapeld eronder.

Ook is het mogelijk in Duitsland om betaalbaar vegetarisch, veganistisch en of biologisch uit eten te gaan; iets wat in Nederland onmogelijk lijkt.

Nog een interessant fenomeen zijn de regels in Duitsland vele binnensteden. Wie met de auto de stad in wil rijden, plakette nodig; ofwel een (groene of gele) milieusticker. auto schoon en milieuvriendelijk genoeg is. Dus helaas Rovers: blijf maar thuis.

omtrent milieuvriendelijke auto's in heeft een zogenaamde Umwelt-Deze sticker krijg je alleen als jouw voor de Hummers en de Range

Stockholm

In 2010 werd Stockholm uitgeroepen tot 'Groene hoofdstad van Europa'. Deze wedstrijd is in 2006 in het leven geroepen door Jüri Ratas, oud-burgermeester van Tallinn, om het belang van duurzaamheid en 'groene visies' in steden te benadrukken. Elk jaar wordt er een winnaar verkozen op basis van twaalf indicatoren, waaronder de luchtkwaliteit, plaatselijk vervoer, duurzaam grondgebruik en de beperking van klimaatverandering. Wat opvalt is dat de het overgrote deel van de winnaars tot nu toe Noord-Europese steden zijn.

De vraag is natuurlijk wat je als bezoeker merkt van deze verjaarde status, maar waarschijnlijk is wel dat er genoeg groene initiatieven zijn en worden gedaan in deze steden en dus ook in Stockholm.

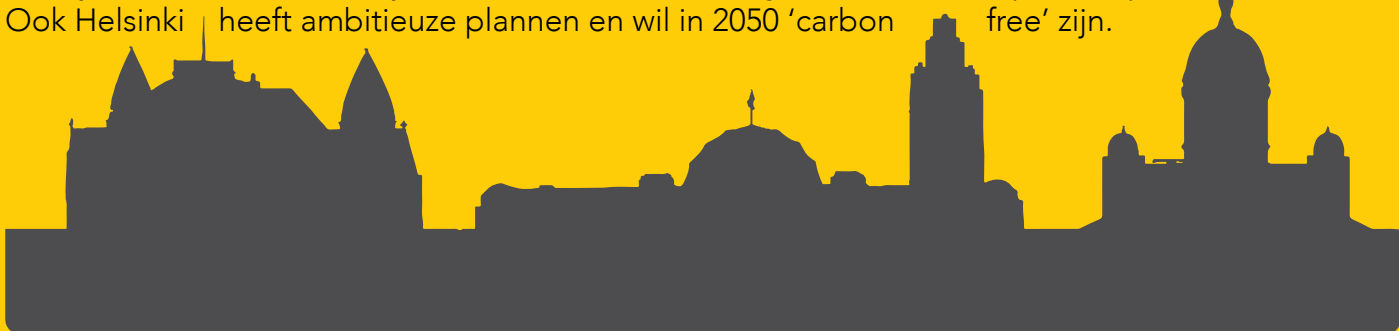
Wat vooral merkbaar is in Stockholm, is één van de voornaamste redenen van het winnen van de titel, namelijk de lage verkeersemissies. Zo hebben ze er alles aan gedaan om minder auto's in de binnenstad te laten rijden, en met succes! Bovendien rijdt al het openbaar vervoer in de stad op groene brandstoffen. In 2050 wil de stad vrij zijn van fossiele brandstoffen, een doel dat weinig Europese steden zichzelf stellen.

Helsinki

Finnen lijken het allemaal wel goed door te hebben: ze drinken dan wat veel, maar ze snappen al jaren de lol van een sauna, goed onderwijs en zijn als eerste een serieus basisinkomenexperiment begonnen. Veel Nederlandse bedrijven en onderwijsinstellingen maken citytrips naar Helsinki of andere steden in Finland, omdat het daar blijkbaar gewoon allemaal erg goed geregeld is.

Het fijne aan Helsinki is dat je niet eens een auto nodig hebt, de stad is prima lopend te doen. Ook Helsinki heeft ambitieuze plannen en wil in 2050 'carbon free' zijn.

Bristol

Een opmerkelijke stad, zo opeens tussen al die Fennoscandinavische møk, is Bristol. Havenstad Bristol wordt al jaren geroemd om haar groene hart. Ook bleek het de gelukkigste stad en de fijnste om in te leven van alle 64 Engelse steden. Niet gek, gezien de grote hoeveelheid natuur die in de stad te vinden is. Vandaar ook, dat er veel natuurfilms hier geschoten worden. Ook deze stad was Groene hoofdstad, in 2015.

>

Het is slechts een uurtje vliegen vanaf Amsterdam (denk eraan; dit staat dan wel weer gelijk aan een halfjaar stroom van een gemiddeld gezin, dus misschien kun je beter met de boot) naar deze universiteitsstad en je hoeft je niet aan te passen; ook in Bristol wordt een hoop gefietst! In de afgelopen jaren is het aantal fietsers verdubbeld en voor 2020 willen ze dit opnieuw doen. Als je dus even zat bent van knäckebröd, sardientjes en duur bier uit Scandinavië, maar wel naar een groene, schone plek wil, is Bristol je stad!

Oostenrijk

Aan degelijk bijgehouden groene parken met keurige madeliefjes en bijgeknipte struiken geen tekort in Oostenrijk, maar met de nieuwe president Van der Bellen is het land nóg groener geworden: Van der Bellen versloeg Hofer van de FPÖ met 30.000 stemmen meer tijdens de afgelopen verkiezingen. Voor het eerst een groene president in Oostenrijk. Hoewel de functie voornamelijk ceremonieel is, heeft Van der Bellen grote ambities: hij wil investeren in beter onderwijs, de arbeidsmarkt verbeteren, en hij is pro-Europa. Het is spannend of de verkiezingsuitslag stand zal houden en wat deze tegeruststellend gevoel dat er voorlopig een groene econoom aan het roer staat.

Nijmegen

In Nederland kunnen we er natuurlijk ook best wat van, qua groendoen. Neem Nijmegen, de stad die afgelopen woensdag de Green Capital Award 2018 won. (Nu al? Ja, nu al.) Hierdoor worden >

ze in dat jaar de Groene Hoofdstad van Europa. De Waalstad wil, net als Den Bosch, 100% groene stroom gaan verbruiken. Daar houdt het niet op, want in 2045 willen ze door zelf energie op te wekken compleet zelfvoorzienend zijn. En hoe kleurt groen bij roze? Goed, zo bewijst Nijmegen. De stad staat al lange tijd bekend als erg open voor iedereen met alle soorten interesses; voor iedereen is er een plekje.

Alsof dat niet genoeg is, toont de stad dankzij decennia van links de Waal' of zelfs 'Marxograd

het kleurenpalet van de stad ook nog eens een hele hoop leiderschap heeft de stad bijnamen verdiend als 'Havana aan de Waal'. Ga je voor kleur? Ga dan naar Nijmegen!

Schiermonnikoog

Dit eiland is een persoonlijke favoriet van mij, om vele redenen. Ik wilde het graag noemen in dit artikel, maar kon hier geen specifieke reden voor verzinnen (hoewel het natuurlijk een grote groene boel is daar). Toen kwam Sjors, hoofdredacteur, met de nuttige opmerking dat op Schier alleen nog maar elektrische bussen rijden; reden genoeg voor een benoeming in deze reisgids, dacht ik zo! De Pluk-van-de-Petteflet-achtige bussen (Lijn 1: naar de zee, lijn 2: naar het dorp) zijn dus ook nog erg schoon en milieubewust. Ook mogen eilandbezoekers al jaren geen auto mee. Go Schiermonnikoog!

Tof, goed en moeilijk

Ik vind Europa tof, ben er blij mee, heb volgens de dokter een blauw hart met gele sterretjes erop en ben trots op mijn verzameling van alle verschillende euromunten. Alleen, dat is niet genoeg om een stuk over te schrijven. Daarom ging ik op onderzoek uit. Waarom vind ik Europa tof? Waarom vinden anderen Europa tof? Waarom vinden weer anderen Europa helemaal niet zo tof? Ik wil Europa snappen. Maar, ik zal meteen maar toegeven: het is mislukt. Europa is te moeilijk.

Dat is ook juist het probleem. Ons continent is niet te overzien. Waar zit de morele, culturele en politieke eenheid? Die is binnen landen al moeilijk te vinden, laat staan binnen het continent. Wat betekent iets als de EU dan? Eén dag na het Brexit-referendum was de meest ingevoerde Google-zoekopdracht in Groot-Brittannië: "What is the EU?"

Dat is dus nog niet zo helder. De EU doet iets met landbouw en regels over immigranten enzo, maar verder? Hoe inzichtelijk is het nou allemaal? Eén ding is duidelijk: hoeveel geld een regering afdraagt aan de EU. Dat is een getal dat gewoon voorkomt op de begroting. Wat een land ervoor terugkrijgt? Dat is nog niet zo gemakkelijk. Hoe meet je veiligheid? Wat is het economisch gewin? Wat is vrij verkeer van mensen en goederen waard? Hoeveel betekent het streven van landen om hun mensenrechten op orde te krijgen?

In zeldzame gevallen is het klaar als een klontje waar de EU goed voor is. Landen als Ierland en Spanje, die in de jaren 70 en 80 nog gewoon derdewereldlanden waren, draaien sinds hun toetreding tot de EU in respectievelijk '73 en '86 volop mee met traditioneel rijke landen als Nederland. Ze doen het zelfs voetballend beter dan wij. In die landen staat de Eurosceptis op een laag pitje. Maar hoe duidelijk is het nut van de EU voor landen waarin het al lange tijd

EUROPA

IK VERDWAAL AL IN MIJN EIGEN STRAAT

Legofilius
Peppeldam
van

Loesje

goed gaat? Of landen waar het lang slecht gaat en de verbetering maar niet komt?

Zolang niet duidelijk wordt hoe de Europa is georganiseerd, wat het voor de mensen doet en wat het oplevert blijft het groot en onbekend. Dat schrikt alleen maar af.

De schrik die de EU teweegbrengt zorgt ervoor dat mensen minder Europa willen. Het voelt eng en vies, doe maar zo min mogelijk. Volgen we dat onderbuikgevoel, dan kan het best dat we als los zand uiteenvallen, iets waar Engeland de eerste stappen in zet. Iedereen is dan meer op zichzelf aangewezen, waardoor stabiliteit zeldzamer wordt.

De reactie die we moeten hebben op het grote vage Europa is echter het tegenovergestelde. We hebben meer Europa nodig. Meer samenwerking, meer verbinding, meer duidelijkheid: waarom geen Verenigde Staten van Europa? Is het ideaal? Nee. Zullen mensen blijven zeiken? Ja. Maar we begrijpen het tenminste.

Laat Engeland het offer zijn voor onze zonden waardoor wij nu meer eensgezind worden. Laten we de keus maken om Europa de daadkracht te geven van welke het gebrek nu juist vragen opwekt. Geef Europa een gezicht. Laat ons daar allemaal voor stemmen. Dan kunnen we nooit klagen over dat mensen waarvoor of –tegen wij nooit hebben kunnen stemmen de dienst uitmaken. Op naar één Europa.

Het gelijk van de commissie

Ik wil graag reageren op het voorgaande pleidooi van Sjors van Broekhuizen voor een "Verenigde Staten van Europa," met als argumentatie: 'ik snap niet hoe de EU werkt, maar ik ben wel voor de EU en met een Verenigde Staten van Europa is het tenminste duidelijk wat de EU is, dus kunnen mensen er weer positief over zijn, et voilà: onze gewenste stabiliteit blijft intact'. Alleen het positieve aan de EU is juist dat lidstaten op sommige terreinen heel weinig zeggenschap hebben en op anderen heel veel, ook al maakt dat het soms een beetje onduidelijk. Dus vandaar mijn tactiek: jullie de EU laten begrijpen.

Daarvoor is het nodig het verschil te snappen tussen de verschillende bevoegdheden van de EU. Op sommige gebieden heeft de EU exclusieve bevoegdheid, wat betekent dat de lidstaten zelf geen maatregelen mogen nemen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het gemeenschappelijk handelsbeleid, de douane-unie en de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee via het gemeenschappelijk visserijbeleid. Het is vrij logisch dat dit de meest efficiënte manier is; de douane-unie zou niet kunnen werken als Nederland het vrije verkeer van goederen anders interpreteert dan Duitsland.

Meet in the middle

Dan zijn er de gebieden waarover de EU gedeelde bevoegdheid heeft. Lidstaten mogen op deze gebieden zelf regels opstellen, maar alleen als de EU dit niet doet. Voorbeelden zijn de interne markt, sociaal beleid en beleid op het gebied van vrijheid, veiligheid en justitie. Er is wel enigszins harmoniserende wetgeving op deze gebieden, maar tegelijkertijd zijn er ook verschillen tussen lidstaten mogelijk, en daar is vaak helemaal niks mis mee. Dus hebben lidstaten hun eigen socialezekerheidsstelsels, terwijl de EU zorgt voor regelgeving over discriminatie op het werk of de internationale erkenning

van diploma's.

Als laatste zijn er gebieden waar de EU enkel bevoegd is om het optreden van de lidstaten te ondersteunen, te coördineren of aan te vullen. Dit betekent dat de EU geen bindende wetgeving met een harmoniserende werking mag aannemen. De gezondheidszorg valt hieronder, net als cultuur- en onderwijsbeleid. Dus is het mogelijk dat Denemarken nog een officiële staatskerk heeft terwijl in Frankrijk enorm veel waarde wordt gehecht aan de scheiding tussen kerk en staat. Ook kan de EU zoveel antirookcampagnes opzetten als ze willen, maar de gezondheidszorg blijft iets dat lidstaten zelf organiseren.

Felle reacties

Iets heel anders: toen Polen een mediawet aannam waarmee de regering de directie en hoofdredactie van de Poolse publieke omroep zelf kan benoemen en ontslaan, stuurde de Europese Commissie een brief naar Polen. Hier kwamen erg felle reacties op, uiteenvallende in twee kampen: diegenen die meenden dat de EU niks te zeggen had over deze beslissing en diegenen die vonden dat een brief de meest nietszeggende manier van actievoeren ooit was en dat de EU harder moest optreden.

Misschien, na lezen van bovenstaand verhaal, snap je nu dat deze discussie ging over de waarde die men toekent aan de soevereiniteit van lidstaten. Bovendien snap je nu misschien dat beide kampen tevreden kunnen zijn met de EU zoals die nu in elkaar zit. De verschillen die bestaan in de bevoegdheden van de EU hebben er mee te maken dat elk land nog steeds écht een eigen land is, ondanks dat er steeds meer wordt samengewerkt en soevereiniteit wordt overgedragen. Daarom was het nodig dat de Commissie voorzichtig te werk ging en Polen als soevereine staat in zijn recht liet door niet meteen met leger en vlag het land binnen te marcheren.

Fundamentele rechten

Als de EU weg zou vallen gaat er heel veel verloren, en als dat verloren gaat ter behoud van de eigen soevereiniteit zou dat zonde zijn, omdat op de gebieden waarop lidstaten hun soevereiniteit het belangrijkste vinden, zij deze vaak ook mogen houden zolang zij zich maar aan de fundamentele rechten houden.

Hoe Sjors van Broekhuizen zich zijn “Verenigde Staten van Europa” voorstelde werd me uit zijn betoog totaal niet duidelijk, en op een bepaalde manier ingericht zou het misschien kunnen werken, maar voor nu lijkt het me niet alleen onnodig maar ook een brug te ver. Voordat je een voorstel kan doen voor een andere EU, moet je toch echt eerst de EU snappen zoals die nu is.

GERUCHT

**DE EU WERKT
IN HET GEHEIM
AAN EEN
IDEALE WERELD**

Loesje

Kriskras over ons werelddeel

Horizontaal

- 1 - Hoeveelheid werelddelen
- 4 - Netwerk van beschermde natuurgebieden in de EU: ...2000
- 6 - Nieuwe premier van Engeland
- 10 - Voorzitter van de Europese Raad
- 11 - Mijn ..., in heel Europa was er niemand zoals hij
- 14 - Aantal lidstaten van de EU
- 15 - Ons werelddeel
- 16 - Europees politienetwerk
- 17 - Duitse powervrouw
- 18 - De EU werd gesticht door België, Frankrijk, Italië, Duitsland, Luxemburg en ...
- 20 - Farage: lid van het Europees ...
- 21 - Hollands EU-vertrek

Verticaal

- Kleinste land van Europa - 2
- Het hart van ons werelddeel - 3
- "Europa" stamt uit het ... - 5
- De kleur van een vijf-euro-biljet - 7
- Naties waartussen je vrij kunt reizen - 8
- Munteenheid - 9
- Noordelijkste land van de EU - 12
- De Unie won een Nobelprijs voor de ... - 13
- Het Britse hoogverraad - 19

De oplossing in de gele balk is weinig geliefd onder DWARSers.

Colofon

Juli 2016

OverDWARS Thema-uitgave Zomer 2016: Europa

Uitgave

OverDWARS

Tekst

De OverDWARS-redactie: Sjors van Broekhuizen, Lynn van Calmthout,
Lisa Havinga, Hessel Hoekstra, Suzanne Kraaij, Fleur Zantvoort

Opmaak, Illustraties & Cartografie

Lynn van Calmthout

Cartoon

Arf

OverDWARS is het onafhankelijke ledenblad van DWARS, GroenLinkse Jongeren. Naast artikelen op haar website brengt OverDWARS 4 maal per jaar een thema-uitgave uit.